

Handläggare
Jens Westlund
Telefon: 08-50821150**Till**
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2025-09-25

Frihet från utanförskap i Älvsjö

Svar på skrivelse från (L)

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från Liberalerna.

Sammanfattning

Robin Nilsen (L) lyfter i en skrivelse att Älvsjö, som utgör en stadsdel i Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde, finns med på SCB och Boverkets lista över de bostadsområden i Sverige där utanförskapet är särskilt stort. Robin Nilsen (L) önskar en analys om varför stadsdelen Älvsjö finns med på listan och frågar vilka åtgärder förvaltningen vidtar för att bryta utanförskapet. Förvaltningen besvarar frågorna i detta tjänsteutlåtande.

Ärendet

Nämnden beslutade 24 april att lämna en skrivelse från Robin Nilsen (L) till förvaltningen för beredning. I skrivelsen, som handlar om att det finns stora skillnader i livsvillkor för invånarna i Älvsjö, har Robin Nilsen (L) formulerat två frågor som förvaltningen besvarar.

Ärendets beredning

Ärendet är beretts av avdelningen för ekonomi och upphandling i samråd med avdelningen för samhälle och service. De fackliga organisationerna informeras på samverkansgruppen den 9 september 2025.

Förvaltningens svar på ställda frågor

1. Kan förvaltningen återkomma till nämnden med sin analys av vad som gör att Älvsjö hamnar på Utanförskapets karta?

I december 2023 fick Statistiska centralbyrån och Boverket uppdrag av regeringen att kartlägga och genomföra en fördjupad analys av utanförskapet i Sverige. Syftet är att kommuner och andra aktörer kan använda underlaget vid planering, utformning och genomförande av insatser för att motverka utanförskap. Rapporten¹ presenterades i november 2024 och identifierade 180 bostadsområden av totalt 3 363 regionala statistikområden (RegSo) där den sammanvägda problembilden, kopplat till utanförskap, är särskilt stor. Cirka 1 500 personer bor i stadsdelen Älvsjö som är ett av dessa 180 områden. Kartläggningens analys baseras på statistikunderlag avseende följande sju riskkategorier:

- skolresultat
- svag arbetsmarknadsetablering
- bidragsberoende
- kriminalitet och otrygghet
- svagt demokratiskt deltagande
- trångboddhet
- ohälsa
- svagt engagemang i föreningsliv och civilsamhälle

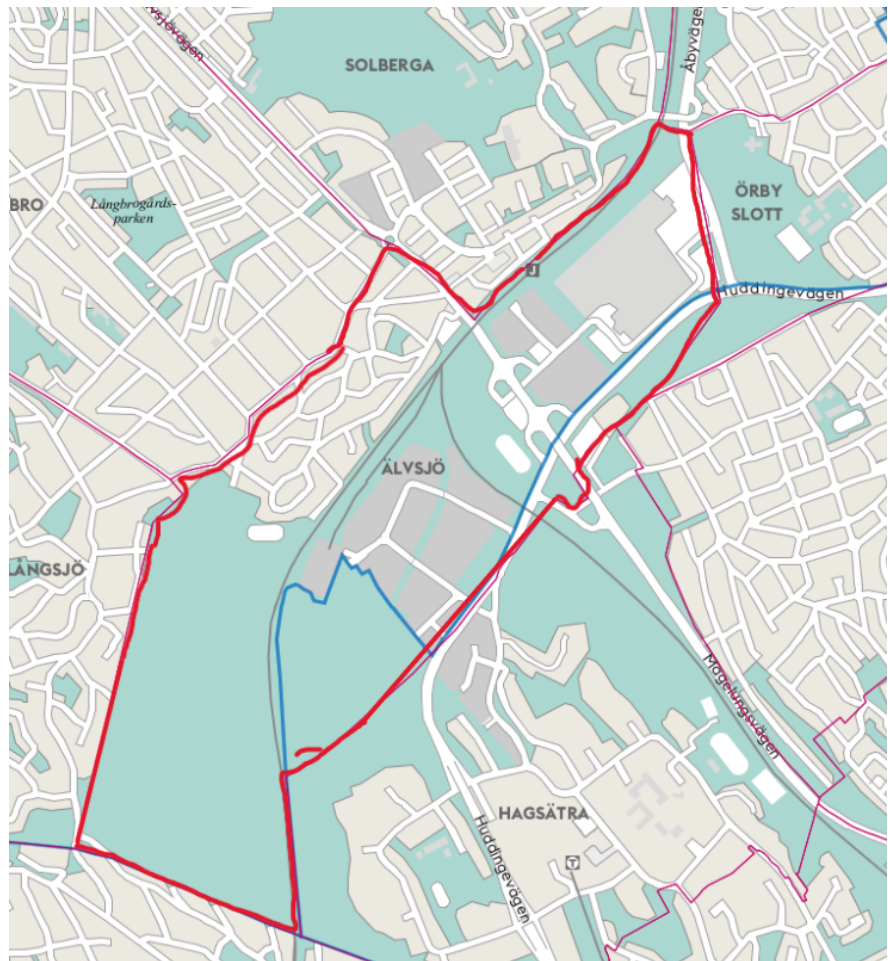
Rapporten sorterar dessa 180 bostadsområden med liknande utmaningar och förutsättningar i olika grupper som klassificeras i 13 gruppindelningar med stigande problematik. Stadsdelen Älvsjö tillhör klass 11 och har tre särskilda utmaningar identifierade och vissa andra utmaningar i övrigt. De identifierade utmaningarna är inom kategorierna svag arbetsmarknadsetablering, kriminalitet och otrygghet samt trångboddhet, där hög andel anmälda brott inom kategorin kriminalitet och otrygghet pekas ut som den största utmaningen.

Älvsjö är en i stadens mått relativt liten stadsdel med cirka 1 500 invånare och klassificeras av Boverkets "Segregationsbarometer" som ett socioekonomiskt blandat område². Upplåtelseformen fördelar sig med cirka 200 villor, ett hundratal

---

¹ SCB "Fördjupad analys om utanförskap": Slutrapport regeringsuppdrag 2024:2. De klasser som utgör de 180 st områdena är klass 9, 11, 12 och 13 (sid 56–65)

² Boverkets "Segregationsbarometer" är ett verktyg för statistik som gör det möjligt att analysera segregationen på områdesnivå. Det finns fem områdestyper där område 1 är områden med stora socioekonomiska utmaningar, område 2 med socioekonomiska utmaningar, område 3 med socioekonomiska blandade områden och område 4 och 5 med goda och mycket goda socioekonomiska förutsättningar.

bostadsrätter och ett sextiotal hyresrätter. Därtill finns det drygt 350 SHIS-bostäder³ etablerade. Analysen om varför Älvsjö stadsdel finns upptagen på listan över områden med statistiska utmaningar kopplade till utanförskap ska förstås av att i stadsdelen finns två SHIS-boenden etablerade. SHIS-bostäderna är genomgångsboenden för nyanlända och personer som har svårt att etablera sig på den ordinarie bostadsmarknaden. Bostäder i beståndet har även periodvis anslagits studenter. Förvaltningens analys är att antalet platser och boenden, vilket varierar över tid, i förhållande till de fast boende i Älvsjö medför att kategorierna ”trångboddhet” och ”svag förankring på arbetsmarknaden” får genomslag i statistikunderlaget.

Under 2023 och 2024 anmäldes en stor mängd brott inom stadsdelen Älvsjö's geografiska område av vilka huvuddelen, drygt 80 procent, härrör till kategorin skadegörelse (klotter kollektivtrafiken och övrigt klotter)⁴. Övriga brottskategorier till exempel

³ SHIS bostäder är Stockholms stads bostadssociala resurs som erbjuder boendelösningar och behovsanpassat stöd för att ge stockholmare som står utanför den vanliga bostadsmarknaden möjligheten till en egen bostad.

⁴ Uppgifterna kommer från ”Regional lägesbild”- kategori brottslighet: Under 2023 anmäldes drygt 890 brott varav 751 tillhörde kategorin skadegörelse, 2024 anmäldes drygt 840 brott varav 696 var skadegörelse. Resecentrum, Älvsjö torg samt närliggande hotellen ligger inom stadsdelen Solberga geografiska område.

inbrott, ofredande, narkotikabrott med flera ligger i linje med övriga stadsdelar i Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde. Stadsdelen Älvsjö har ingen överrepresentation av anmälda brott inom övriga brottskategorier.

Stadsdelen Älvsjö gränsar till Resecentrum och Älvsjö torg. Bangården och ett industriområde ligger inom stadsdelens geografiska gränser samt Älvsjömässan med bland annat Willys och Systembolaget med tillhörande parkering. Detta kan vara en bidragande orsak till att det är en hög andel anmälningar gällande skadegörelse i förhållande till invånarantalet i stadsdelen.

2. Vilka åtgärder vidtar förvaltningen för att bryta det utanförskap som föranleder att Älvsjö finns med på Utanförskapets karta?

Stadsdelsförvaltningen arbetar aktivt för att bryta det utanförskap SCB och Boverket identifierat i sin kartläggning.

Stadsdelsförvaltningen arbetar med berörda myndigheter och föreningar att få nyanlända och boende på SHIS-boenden att etablera sig i staden och Sverige. Syftet och utgångspunkten med insatserna och stödet är att de inskrivna på boendena så snabbt som möjligt får ett eget och varaktigt anpassat boende och att de får ett jobb eller genom utbildningsinsatser förbättrar sina möjligheter till etablering och varaktigt anställning.

Genom stadsdelsförvaltningens medborgarkontor erbjuds invånare samhällsvägledning och stöd så att de ska kunna klara av att hantera vardagliga uppgifter och kontakter med myndigheter. Det kan röra sig om försörjningsstöd samt frågor kring boende, studier och arbete⁵. Förvaltningen erbjuder även föräldrastödsutbildningar som Föräldraskap i Sverige, ABC samt Komet på flera språk.

Särskilda insatser eget boende för nyanlända

Förvaltningen och SHIS-bostäder har sedan flera år tillbaka särskilda samhälls- och bostadsväglare som hjälper nyanlända på boendet att så snabbt som möjligt hitta ett eget och anpassat varaktigt boende. Vidare ges samhällsvägledning för att klara sig och etablera sig, exempelvis kontakt med myndigheter och frågor om arbete och studier.

---

⁵ Insatserna varierar efter boendens behov och förutsättningar. Under ett par år fram till 2023 placerades familjer från Syrien på de två boendena. Därefter har särskilt nyanlända från Ukraina placerats på boendena. Under perioder har även ett 100-tal boenden tilldelats studenter utöver andra kategorier av personer med behov av stadens bostadssocial resurs.

**Särskilda insatser etablering på arbetsmarknaden för
nyanlända**

Stadens etableringscenter på Welcome House⁶ beläget vid Medborgarplatsen erbjuder nyanlända ett samlat stöd och hjälp att etablera sig eller förbättra sina möjligheter på arbetsmarknaden, exempelvis genom språk- och utbildningsinsatser.

Utöver dessa insatser som konkret syftar till att integrera en särskild utsatt grupp till eget boende och förbättra sina möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden och i det svenska samhället, arbetar förvaltningen med förebyggande och stödjande insatser mot övriga målgrupper inskrivna på boendet som har svårt att få varaktigt boende eller behöver stöd att etablera sig på arbetsmarknaden.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från Liberalerna.

Lee Orberson
stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Alexander Baena
avdelningschef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Skrivelse om utanförskap i Älvsjö

---

⁶ Welcome House är stadens hub för ett samlat mottagande av nyanlända och drivs gemensamt av social- och arbetsmarknadsförvaltningen i samarbete med statliga myndigheter och civilsamhälleorganisationer för att effektivt kunna ge stöd och hjälp under den nyanländes etableringstid.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lee Orberson, stadsdelsdirektör	2025-09-09
Alexander Baena, avdelningschef	2025-09-09